

ผลของการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนที่มีต่อความรู้และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวเกศลินี พลบูรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-332-330-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT TEACHING APPROACH ON KNOWLEDGE
AND ATTITUDE OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS TOWARD ENVIRONMENT

MISS GADSINEE PHONEBOON

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-332-330-9

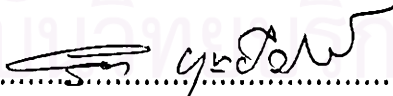
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนที่มีต่อความรู้
และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดย นางสาวเกศลินี พลบูรณ์
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์

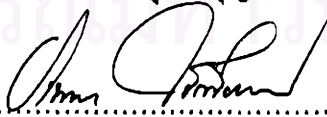
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กิระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เกท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปานตา ไข่มวงค์)

เกดสินี พลบูรณ์ : ผลของการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนที่มีต่อความรู้และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (THE EFFECT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT TEACHING APPROACH ON KNOWLEDGE AND ATTITUDE OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS TOWARD ENVIRONMENT.) อ ที่ปรึกษา : รศ. วรสุดา บุญยไวโรจน์ , 258 หน้า. ISBN 974-332-330-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนที่มีต่อความรู้และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 8 สัปดาห์ ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ของโรงเรียนชุมชนบ้านขามธาตุวิทยา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านنامهเพื่อง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาประถมศึกษา
สาขาวิชาประถมศึกษา
ปีการศึกษา2542

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970134627 : MAJORELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : KNOWLEDGE /ATTITUDE/ SUSTAINABLE DEVELOPMENT/

ENVIRONMENT/PRATHOM SUKSA

GADSINEE PHONEBOON : THE EFFECT OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT TEACHING APPROACH ON KNOWLEDGE AND
ATTITUDE OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS TOWARD
ENVIRONMENT. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. WORASUDA
BOONYAVIROJ, 258 pp. ISBN 974-332-330-9

The purpose of this research was to study the effect of sustainable development teaching approach on knowledge and attitude of Prathom Suksa Five Students toward environment. The experimental duration was 8 weeks. The subjects were 60 Prathom Suksa Five Students from schools under the jurisdiction of the office of Nongbualampoo Provincial Primary Education ,consisting of 30 students in the experimental group which came from Chumchonbankamtatvittaya school and 30 students in the control group which came from Bannumafuang school. The research instruments were knowledge test and attitude test. Data were analyzed by using mean , standard deviation ,and t - test .

The result was found that after the experiment ,the scores on knowledge and attitude toward environment of the students in the experimental group were significantly than those of students in the control group at the .05 level .

ภาควิชา.....ประถมศึกษา
สาขาวิชา.....ประถมศึกษา
ปีการศึกษา.....2542

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์
วรสุดา บุญยไวโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
ในการวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
และ รองศาสตราจารย์ ปานตา ใช้เทียมวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบและให้
คำแนะนำ ในการแก้ไขและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย ขอบพระคุณท่านผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนชุมชน
บ้านขามธาตุวิทยา โรงเรียนบ้านนามะเฟือง โรงเรียนหนองบัววิทยายน และโรงเรียนสุเหร่าลำแขก
ที่ให้ความร่วมมือในการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี
ขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอมา

เนื่องจากทุนในการวิจัยส่วนหนึ่ง ได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอ
ขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่
ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จ

เกดสินี พลบูรณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
สิ่งแวดล้อม.....	13
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	27
การพัฒนาที่ยั่งยืน.....	31
การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เจตคติ.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	64
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	79
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	79
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	80
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	83
การสร้างแผนการสอน.....	86
การดำเนินการทดลองสอน.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	100
รายการอ้างอิง.....	111
ภาคผนวก ก.....	124
ภาคผนวก ข.....	126
ภาคผนวก ค.....	139
ภาคผนวก ง.....	144
ภาคผนวก จ.....	158
ประวัติผู้เขียน.....	258

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	เปรียบเทียบความแตกต่างของคำมีชนิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	81
2	คำมีชนิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมก่อนและหลังการทดลองสอนของนักเรียนกลุ่มทดลอง.....	94
3	คำมีชนิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลังการทดลองสอนของนักเรียนกลุ่มทดลอง....	95
4	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคำมีชนิมเลขคณิตของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หลังการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	96
5	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคำมีชนิมเลขคณิตของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หลังการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	97
6	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคำมีชนิมเลขคณิตของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก่อนการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	98
7	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคำมีชนิมเลขคณิตของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก่อนการทดลองสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	99
8	กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	145
9	คะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	146
10	คะแนนเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	148
11	ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	150
12	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	152

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	จำนวนข้อของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	153
14	จำนวนข้อของแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	155
15	เฉลยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	156
16	เฉลยแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	157

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนบภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1

องค์ประกอบของแผนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืน..... 88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย